

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. kovo 29 d.
(OR. fr, en)

6301/22

LIMITE

EF 53
ECOFIN 132

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Tarybos išvados „Strateginio ekonominio ir finansinio ES savarankiškumo užtikrinimas atviroje ekonomikoje: vieni metai po Komisijos komunikato“

Tarybos išvados „Strateginio ekonominio ir finansinio ES savarankiškumo užtikrinimas atviroje ekonomikoje: vieni metai po Komisijos komunikato“

Taryba:

1. PABRĖŽIA, kad Europos Sąjunga, turinti labai dides apimties atvirą ekonomikos ir finansų sistemą, yra įsipareigojusi prisidėti užtikrinant atvirą tarptautinę ekonominę ir finansinę sistemą, grindžiamą daugiašališkumo, sąžiningumo ir vienodų sąlygų principais, ir šią sistemą palaikyti;
2. šiuo atžvilgiu PRIMENA 2020 m. spalio 1–2 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas¹, kuriose pabrėžiama, kad „[v]ienas iš pagrindinių Sąjungos tikslų – užtikrinti strateginį savarankiškumą, kartu išsaugant atvirą ekonomiką“;
3. PAKARTOJA valstybių ar vyriausybių vadovų įsipareigojimą, įtvirtintą 2022 m. kovo 10–11 d. Versalio deklaracijoje, prisiimti didesnę atsakomybę už ES saugumą ir imtis tolesnių ryžtingų veiksmų, kad būtų didinamas mūsų europinis suverenumas, mažinama jos priklausomybė ir kuriamas naujas 2030 m. ekonomikos augimo ir investicijų modelis;
4. PABRĖŽIA, kad ES turi toliau stengtis ieškoti tinkamos abiejų pusių pusiausvyros, siekti užtikrinti savo ekonominę ir finansinę savarankiškumą, kartu toliau likdama atvira, toliau bendradarbiaudama pasaulyje su panašiai mąstančiais partneriais ir likdama konkurencinga, ir naudotis galimais viso to privalumais. Pasiiekti šių tikslų yra svarbu, kad būtų apsaugoti teisėti pačios ES ekonominiai interesai, taip pat ekonominis ir finansinis stabilumas ES ir už jos ribų;

¹ Dok. EUCO 13/20.

5. AKCENTUOJA, kad pastarojo meto pokyčiai, visų pirma COVID-19 pandemijos poveikis, pasauliniai būtiniausių prekių tiekimo ir paslaugų teikimo sutrikimai, padidėjęs pasaulinių energijos rinkų disbalansas, taip pat šių pokyčių poveikis įmonėms ir valstybėms narėms, dar kartą patvirtino, kad svarbu siekti ES strateginio savarankiškumo kartu išsaugant atvirą ekonomiką. PABRĖŽIA, kad neišprovokuota ir nepateisinama Rusijos karinė agresija prieš Ukrainą lėmė didėjantį nestabilumą, strateginę konkurenciją ir grėsmes saugumui. PRIMENA, kad ES, stiprindama savo strateginį savarankiškumą atviroje ekonomikoje, siekia tikslo visų pirma užtikrinti savo ekonomikos atsparumą ir išlaikyti gebėjimą apsaugoti ir plėtoti ekonominius ir finansinius interesus;
6. atsižvelgdama į tai, PRIMENA 2021 m. sausio 19 d. Komisijos komunikatą², kuriame Komisija išdėstė, kaip ES gali sustiprinti savo atvirą strateginį savarankiškumą makroekonomikos ir finansų srityse;
7. PAKARTOJA, kad tokia bendra strategija yra grindžiama keliais svarbiais ir vienas nuo kito priklausančiais požiūriais. Tarp jų – šie trys pagrindiniai ramsčiai: užtikrinti svarbesnį tarptautinį euro vaidmenį, be kita ko, pasitelkiant tvirtesnę ir glaudesnę ekonominę ir pinigų sąjungą, taip pat skatinant euro ir eurus išreikštų priemonių naudojimą visame pasaulyje; užtikrinti finansų sektoriaus atsparumą, kad tai tarnautų realiajai ekonomikai, be kita ko, užbaigiant kurti bankų sąjungą ir sustiprinant kapitalo rinkų sąjungą, kartu mažinant pernelyg didelį pasiklovimą trečiųjų valstybių finansų įstaigomis ir infrastruktūromis ten, kur dėl to, tikėtina, galėtų kilti rizika finansiniam stabilumui; apsaugoti ES ekonomikos ir finansų sistemą nuo trečiųjų valstybių sankcijų ir kitos žalingos praktikos eksteritorinio taikymo poveikio, be to, išlaikyti gerai veikiančią pačios ES sankcijų režimą;

² Dok. 5487/2021.

8. PAŽYMI, kad, praėjus vieniems metams nuo pirmiau minėto komunikato paskelbimo ir minėtų iššūkių akivaizdoje, yra svarbu įvertinti pažangą, padarytą įgyvendinant šiuos tris ramsčius, ir nustatyti, ką dar reikia padaryti ateityje.

Dėl tarptautinio euro vaidmens:

9. pirma, PABRĖŽIA, kad tarptautinį euro vaidmenį visų pirma palaiko ekonominės ir pinigų sąjungos tvirtumas ir stabilumas ir jos ekonomikos pagrindai, įskaitant jos valstybių narių ekonomikos pagrindus, taip pat privataus kapitalo sutelkimas ir ES gebėjimas sudaryti sąlygas, kurios padėtų stiprinti Europos ekonomikos ir finansų subjektų tarptautinį konkurencingumą;
10. REMIA Komisijos atliekamą darbą siekiant aktyviai plėtoti tarptautinį euro vaidmenį dialoguose makroekonomikos klausimais, kuriuos ji reguliariai veda su tarptautiniais partneriais, o visų pirma su tais, su kuriais ji palaiko glaudesnius ekonominius ir finansinius ryšius;

11. PRIMENA, kad praėjusiais metais ES ėmėsi svarbių priemonių, kurios sustiprins ES finansinį savarankiškumą atviroje ekonomikoje ir euro vaidmenį (paisant nacionalinių valiutų ir jų reikšmės), įskaitant kapitalo rinkų gaivinimo priemonių rinkinį, kuriame pateikiami tiksliniai pakeitimai, reikalingi euraiš išreikštomis energetikos ir žaliavų išvestinėms finansinėms priemonėms ir kitoms finansinėms priemonėms Sąjungoje parengti, ir didelės apimties priemonės „Next Generation EU“ (NGEU) obligacijų emisiją. RAGINA Komisiją siūlyti tolesnius veiksmus, skirtus tiek tarptautiniam euro vaidmeniui, tiek žaliajai pertvarkai remti, pavyzdžiui, propaguojant ES kaip pasaulinį žaliojo finansavimo centrą. PABRĖŽIA, kad bankų sąjungos kūrimo užbaigimas ir kapitalo rinkų sąjungos stiprinimas, siekiant padidinti finansinį stabilumą ir skatinti veiksmingą bendrąją finansinių paslaugų rinką ir pasinaudoti galimais jos privalumais, taip pat prisidėtų prie tarptautinio euro vaidmens stiprinimo. RAGINA plėtoti gilesnes antrines finansinių priemonių rinkas Sąjungoje, visų pirma euraiš išreikštų išvestinių finansinių priemonių rinkas;
12. antra, REMIA Komisijos atliekamą darbą, susijusį su skaitmeniniais finansais. PALANKIAI VERTINA tai, kad pradėtas tyrimo dėl skaitmeninio euro etapas, ir PRAŠO Eurosistemos bei Europos Komisijos tęsti tiriamąjį darbą – glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis – dėl galimo mažmeninio skaitmeninio euro (centrinio banko skaitmeninės valiutos) įvedimo, kartu deramai atsižvelgiant į poveikį skaitmeniniams mažmeniniams mokėjimams, finansiniam stabilumui ir pinigų politikai, įskaitant Euro grupės atliekamą darbą. PABRĖŽIA, kad reikia įvertinti poveikį tiek euro zonai priklausančioms, tiek nepriklausančioms valstybėms narėms. PRIMENA, atsižvelgdama į 2022 m. vasario 25 d. Euro grupės pareiškimą, kad toks tiriamasis darbas neturės įtakos jokiems būsimiems sprendimams dėl galimo skaitmeninio euro išleidimo ir pagrindinių koncepcijos ypatumų, kurie bus patvirtinti tik vėliau. PAKARTOJA, kad įtraukios sudėties Euro grupė reguliariai peržiūrės šią temą ir aptars įvairius jos aspektus, nes tai leis jai pateikti aiškią nuomonę dėl skaitmeninio euro bendrųjų tikslų bei politinių aspektų ir kompromisų, visapusiškai atsižvelgiant į visų susijusių subjektų institucinius vaidmenis ir įgaliojimus, kaip numatyta Sutartyse;

13. PAŽYMI, kad skaitmeninis euras galėtų tik papildyti neskaitmeninius pinigus, o ne juos pakeisti. Papildydamas privačiojo sektoriaus skaitmeninius mažmeninio mokėjimo sprendimus, jis galėtų padėti skatinti inovacijas finansų sektoriuje ir realiojoje ekonomikoje. Skaitmeniniam eurui turėtų būti taikomi tinkami duomenų apsaugos standartai, kad jį naudojant būtų užtikrintas finansinis privatumas, kartu užtikrinant aukšto lygio apsaugą nuo pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo. Jis turėtų būti saugus, lengvai naudojamas ir plačiai prieinamas visai visuomenei;
14. PAKARTOJA, kad centrinio banko skaitmeninės valiutos kelia ir svarbių piniginio ir nepiniginio pobūdžio klausimų tiek Europos piliečiams, tiek finansų sistemų atžvilgiu. Ypač PABRĖŽIA, jog tam, kad skaitmeninio euro įvedimas būtų sėkmingas, tai turi būti bendras Europos projektas, remiamas Europos visuomenės ir turintis tvirtą demokratinį pagrindą, dėl kurio ES teisės aktų leidėjas turėtų imtis veiksmų. PAŽYMI, kad Komisija ketina pateikti pasiūlymą remdamasi SESV 133 straipsniu;
15. trečia, PRIPAŽIŠTA teigiamą Europos Sąjungos pagal Europos komandos principą teikiamos oficialios paramos vystymuisi srautų poveikį; šio principo taikymas padeda dar labiau sustiprinti ES šalių partnerių darnų vystymąsi. Strategija „Global Gateway“ taip pat padės siekti šio tikslo, be kita ko, skatindama demokratines vertybes ir aukštus standartus, gerą valdymą ir skaidrumą. Šiais veiksmais prisidedama prie euro naudojimo su vystymusi susijusiuose finansiniuose srautuose;

16. PABRĖŽIA eksporto kreditų vaidmenį stiprinant ES konkurencingumą ir patekimą į pasaulinę rinką, remiant šalių partnerių ekonominį vystymąsi ir stiprinant ES eksportuotojų poziciją ir skatinant prekybą eurais išreikštomis priemonėmis. PALANKIAI VERTINA šiuo metu atliekamą darbą, susijusį su būsima ES eksporto kreditų strategija, kuria, be kitų tikslų, siekiama užtikrinti daugiašalių bendradarbiavimo sistemų pusiausvyrą ir sustiprinti savarankišką ES poziciją tarptautiniame su prekyba susijusiame finansų kontekste, kartu siekiant apsaugoti atvirą ekonomiką.

Tvirtas, konkurencingas ir atsparus Europos finansų sektorius, dirbantis realiajai ekonomikai, vengiantis rizikos, kylančios dėl pernelyg didelio pasikliovimo trečiųjų valstybių finansų įstaigomis ir infrastruktūromis:

17. PABRĖŽIA, kad ES finansų sektoriaus savarankiškumas ir svaresnis tarptautinis euro vaidmuo iš esmės priklauso nuo tvirtos vidaus rinkos, kuri padės didinti realiosios ekonomikos gebėjimą patenkinti savo finansavimo poreikius. visų pirma MANO, kad baigta kurti bankų sąjungą ir stipresnė, gerai integruota ir gerai veikianti kapitalo rinkų sąjungą, remiamos skatinant finansines inovacijas, yra svarbios siekiant užtikrinti atsparią ES finansų sistemą ir remti ES klimato ir skaitmeninę pertvarką, prisidėdamos prie visos ekonomikos atsparumo;
18. LAIKOSI NUOMONĖS, kad ES finansų sektorius ir visi reikšmingi jo komponentai turi būti tokio lygio, kad būtų išnaudotas visas ES vidaus rinkos aprėpties ir masto potencialas: visų pirma jie turėtų veiksmingai teikti ekonomikai, be kita ko, startuoliams ir MVĮ, finansavimą ir paslaugas, būti pakankamai atsparūs vidiniams ar išoriniams finansų sektoriaus sukrėtimams ir būti konkurencingi pasauliniu lygmeniu;

19. PRIMENA, kad svarbu įgyvendinti politikos priemonės, kurios padėtų užtikrinti vienodas sąlygas ir sukurti patrauklią ir veiksmingą bendrąją rinką, taip pat maksimaliai padidinti investavimo pajėgumą, kartu užtikrinant patikimą rizikos valdymą ir išsaugant finansinį stabilumą. Be to, PAŽYMI, kad reikia įgyvendinti ilgalaikėms investicijoms pritaikytas taisykles, remiant draudimo įmonių ir investicinių fondų sutelkimą ir užtikrinant didesnę smulkiųjų taupytojų dalyvavimą, kartu nuolat užtikrinant aukštą vartotojų ir investuotojų apsaugos lygį;
20. kalbant apie kapitalo rinkas, PABRĖŽIA, kad reikia toliau plačiu mastu stiprinti kapitalo rinkų sąjungą vadovaujantis 2020 m. gruodžio 3 d. Tarybos išvadose³ nustatytais prioritetais, ir atitinkamai toliau didinti ES kapitalo rinkų patrauklumą ir vientisumą, atsižvelgiant į poreikį užtikrinti finansinį stabilumą, investuotojų ir vartotojų apsaugą ir analogiškus reguliavimo pokyčius trečiosiose valstybėse. Ypač PALANKIAI VERTINA 2021 m. Europos Komisijos pateiktus pasiūlymus toliau daryti pažangą, susijusią su kapitalo rinkų sąjunga. PABRĖŽIA, kad juos reikia greitai įgyvendinti;
21. PRIMENA esminę gerai veikiančios bendrosios rinkos svarbą didinant investavimo galimybes įmonėms ir asmenims ir AKCENTUOJA, kad reikia pašalinti nepagrįstas kliūtis tarpvalstybinėms investicijoms joje ir išvengti naujų kliūčių atsiradimo. PALANKIAI VERTINA Komisijos pasiūlymus dėl Europos bendro prieigos punkto ir PABRĖŽIA, kad reikia gerinti finansinių ir tvarumo duomenų apie Europos įmones prieinamumą ir palyginamumą, nes jie yra itin svarbūs siekiant padidinti galimybes gauti finansavimą;

³ Dok. 12898/1/20 REV 1.

22. PABRĖŽIA, kad ES turi galimybių nustatyti žaliojo finansavimo standartus ir skatinti tarptautinį palyginamumą ir sąveikumą, kurdama veiksmingas sistemas, kurios galėtų būti naudojamos kaip pavyzdys pasauliniu mastu. ES tvaraus finansavimo taksonomija, siūlomas ES žaliųjų obligacijų standartas, siūloma Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyva, Su tvarumu susijusios finansinės informacijos atskleidimo reglamento įgyvendinimas ir naujoji ES tvaraus finansavimo strategija galėtų dar labiau paskatinti žaliąsias investicijas ES ir visame pasaulyje. Tai taip pat galėtų padėti plėtoti ES finansų rinkas ir padaryti teigiamą poveikį tarptautiniam euro naudojimui;
23. Todėl PRAŠO Komisijos apsvarstyti galimybę plačiau įvertinti NGEU dokumentų rinkinio poveikį žaliosioms obligacijoms;
24. PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą skatinti tarptautiniu mastu integruotas tvaraus finansavimo rinkas. PRITARIA tam, kad būtų rengiami Europos informacijos apie tvarumą teikimo standartai, kurie tarptautinėje arenoje parems ES tvarumo darbotvarkę ir viziją. PAŽYMI, kad Europos tvarumo standartus nustatysianti institucija taip pat turėtų siekti kuo geriau užtikrinti sąveikumą ir darnumą su pasaulinių standartus nustatančių institucijų atliekamu darbu, kiek tai susiję su pagrindinės informacijos apie tvarumą teikimu. PABRĖŽIA, kad tokiu būdu siekiama užtikrinti, kad ES aktyviai dalyvautų pasauliniu lygiu vykdomame darbe siekiant skatinti geriausias praktikas, tarptautiniu lygmeniu pateikti plataus užmojo gaires ir sudaryti sąlygas ES finansų srities veikėjams toliau prisidėti finansuojant perėjimą prie žaliosios ekonomikos trečiosiose valstybėse;

25. PRAŠO Komisijos apsvarstyti, kaip geriausiai remti skaidrios ir konkurencingos audito ir draudimo paslaugų, kreditų ir ASV reitingų, taip pat duomenų teikėjų rinkos plėtojimą, kiek tai susiję su patikimų finansinių ir tvarumo duomenų teikimu, išnagrinėjant paslaugų ir duomenų teikėjų pasiūlos įvairinimo ir jų skaičiaus didinimo sąnaudas ir naudą, kad būtų padedama stiprinti Europos lyderystę šioje srityje. PALANKIAI VERTINA Komisijos audito rinkos stebėsenos ataskaitą⁴ ir procesą, kuriuo siekiama pagerinti audito ir įmonių ataskaitų teikimo kokybę bendrojoje rinkoje;
26. bankų sektoriaus klausimu PABRĖŽIA, kad atsparus ir konkurencingas Europos bankų sektorius padės sustiprinti ES finansinį ir strateginį savarankiškumą atviroje ekonomikoje, kartu tvariai teikdamas finansavimą ekonomikai. PAKARTOJA, kad bankų sąjungos kūrimo užbaigimas yra itin svarbus siekiant pereiti prie atsparios ir veiksmingos bendrosios bankų rinkos, apsaugoti mokesčių mokėtojus ir indėlininkus ir veiksmingai atsižvelgti į konkrečius Europos realiosios ekonomikos poreikius. Be to, PAŽYMI, kad iniciatyvos, skirtos reguliavimo sistemai stiprinti, visų pirma bankų sąjungos kūrimo užbaigimas, būsiami Komisijos pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų taip pat 2021 m. Bankų dokumentų rinkinys, turėtų padidinti Europos bankų atsparumą, kartu išsaugant jų verslo modelių įvairovę ir jų konkurencingumą, taip pat sustiprinti bendrąją rinką;

⁴ Dok. 6192/21.

27. PRIMENA 2021 m. gruodžio 16 d. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo pareiškimą, kuriame prašoma įtraukios sudėties Euro grupės bendru sutarimu užbaigti rengti laipsnišką ir laiko atžvilgiu apibrėžtą darbo planą dėl visų likusių bankų sąjungos elementų, kuriame būtų numatyta, kaip užbaigti tos sąjungos sukūrimą, kaip papildomai raginama 2022 m. kovo 10–11 d. Versalio deklaracijoje;
28. PRIMENA savo 2020 m. lapkričio mėn. išvadas dėl kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu⁵ ir PAKARTOJA, kad atspari finansų sistema taip pat turėtų būti papildyta griežtomis taisyklėmis dėl finansų sistemos apsaugos nuo pinigų plovimo ar terorizmo finansavimo, atsižvelgiant į visuomenės skaitmeninę transformaciją ir apsaugant sektoriaus stabilumą;
29. šiuo atžvilgiu PALANKIAI VERTINA 2021 m. Europos Komisijos pateiktus pasiūlymus stiprinti ES kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu taisykles;

⁵ Tarybos išvados dėl kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu (2020 m. lapkričio mėn., dok. 12608/20).

30. PABRĖŽIA, kad tvirtas vartotojų ir investuotojų pasitikėjimas prisideda prie finansų sistemos atsparumo ir kad toks pasitikėjimas priklauso nuo to, ar egzistuoja vartotojų apsaugos sistema, atitinkanti paskirtį ir užtikrinanti jiems aukšto lygio apsaugą visoje Europos Sąjungoje. PAŽYMI, kad finansinių paslaugų skaitmeninimas gali suteikti naujų galimybių piliečiams, be kita ko, pasitelkiant priemones, skirtas finansiniam raštingumui remti, ir suteikiant galimybę gauti tikslingesnės informacijos. Be to, MANO, kad toks skaitmeninimas apima naujų technologijų naudojimą, todėl reikia imtis papildomų veiksmų finansinei įtraukčiai užtikrinti, ir kad dėl to paslaugoms teikti gali būti dažniau pasitelkiamos trečiosios šalys, o tai, be naujų galimybių, galėtų kelti naują riziką, kurią reikia nustatyti ir tinkamai valdyti. Atitinkamai PABRĖŽIA, jog svarbu, kad būtų visapusiškai keičiamasi informacija tarp nacionalinių ir ES institucijų bei priežiūros subjektų draudimo, bankininkystės, kapitalų rinkų, duomenų valdymo bei apsaugos ir kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu srityse, taip pat kad būtų teikiama aiški ir naudinga informacija vartotojams ir investuotojams;
31. AKCENTUOJA, kad pernelyg didelis pasiklojimas trečiųjų valstybių ypatingos svarbos paslaugų teikėjais galėtų kelti riziką finansiniam stabilumui finansų rinkos sutrikimo atveju. REMIA šiuo metu Komisijos atliekamą darbą siekiant įvertinti ir spręsti tokį pernelyg didelio pasiklojimo, pavyzdžiui, trečiųjų valstybių pagrindinėmis sandorio šalimis, atliekančiomis išvestinių finansinių priemonių tarpuskaitą, klausimą;

32. PABRĖŽIA, kad norint sukurti konkurencingą tarpuskaitos rinką ES reikia imtis priemonių, kad rinkos dalyviai galėtų ES plėtoti savo veiklą. PRITARIA tam, kad reikia nagrinėti reguliavimo priemones, atsižvelgiant į galimus rinka grindžiamus sprendimus ir poreikį išsaugoti finansinį stabilumą. NORĖTŲ, kad būtų svarstomi tinkami sprendimai ir švelninimo priemonės, be kita ko, trečiųjų valstybių pagrindinių sandorio šalių priežiūros srityje;
33. LAUKIA EBI atliekamo ES priklausomybės nuo ne ES finansų veiklos vykdytojų ir bankų priklausomybės nuo finansavimo užsienio valiuta tyrimo, kaip skelbta 2021 m. sausio mėn. komunikate;
34. PRIMENA Tarybos išvadose dėl Komisijos komunikato „Europos Sąjungos mažmeninių mokėjimų strategija“⁶ nustatytą tikslą skatinti konkurencingų vidaus ir Europos masto rinka grindžiamų mokėjimų sprendimų plėtojimą. RAGINA, taikant bendrą sistemą ir suderintus standartus, plėtoti tokius sprendimus, kurie būtų saugūs, novatoriški ir šiuolaikiški. PAŽYMI, kad rinkos paklausa bus svarbi norint užtikrinti sėkmingą jų įgyvendinimą. PABRĖŽIA, kad svarbu apibrėžti ir veiksmingai įgyvendinti sistemą, užtikrinančią nepriklausomą, veiksmingą, gerai veikiančią, atvirą ir savarankišką Europos mokėjimų erdvę. ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos ketinimą 2022 m. pateikti teisėkūros iniciatyvą dėl momentinių mokėjimų. AKCENTUOJA tikslą sukurti tvirtą reglamentavimo sistemą, taikomą kriptoturto rinkoms, siekiant apsaugoti finansinį stabilumą, monetarinį suverenumą ir vartotojų bei investuotojų teises, kartu išsaugant atvirumą inovacijoms.

⁶ Dok. 7225/21.

Finansų rinkų infrastruktūros atsparumo apsaugojimas ir didinimas:

35. PABRĖŽIA itin svarbų finansų rinkos infrastruktūros, įskaitant mokėjimus, prekybą ir atsiskaitymus, vaidmenį; ši infrastruktūra yra esminis ir efektyvus veiksnys norint užtikrinti veiksmingą, pasauliniu mastu konkurencingą ir stabilią finansų sistemą, tačiau dėl šių priežasčių praeityje prieš ją buvo nukreiptos trečiųjų valstybių eksteritorinės priemonės;

36. todėl PRAŠO Europos Komisijos, glaudžiai bendradarbiaujant su finansų priežiūros institucijomis, Europos Centrinio Banku ir atitinkamomis privačiomis įmonėmis, išnagrinėti būdus, kaip geriau apsaugoti finansų rinkos infrastruktūros įmones ir jų ypatingos svarbos paslaugų teikėjus nuo trečiųjų valstybių priemonių, kurios gali paveikti Europos finansų sektoriaus veikimą ir stabilumą, ir šiuo klausimu pateikti pasiūlymų;

37. taip pat PRAŠO Europos Komisijos greitai apsvarstyti, kaip geriausiai užtikrinti, kad būtų teikiamos esminės finansinės paslaugos (jei privatusis finansų sektorius nustotų jas teikti), susijusios su komercine ar kitokia sąveika su asmenimis, subjektais ar trečiosiomis valstybėmis, kuriems taikomos trečiųjų valstybių priemonės, įskaitant eksteritorines sankcijas. Tai padėtų užtikrinti pagrįstus Europos Sąjungos komercinius interesus ir politines prerogatyvas.

Veiksmingo sankcijų valdymo mechanizmo parengimas:

38. atsižvelgdama į pastarojo meto įvykius, PRIMENA, kad sankcijos yra esminė ES bendros užsienio ir saugumo politikos priemonė. ES sankcijomis, visapusiškai laikantis tarptautinės teisės, siekiama remti taiką ir demokratiją, teisinę valstybę, žmogaus teises ir tarptautinės teisės principus;
39. PABRĖŽIA, kad svarbu koordinuoti valstybių narių veiksmus sankcijų įgyvendinimo srityje, siekiant užtikrinti jų veiksmingumą ir kuo labiau sustiprinti jų poveikį. Be to, PABRĖŽIA, kad siekiant kuo geriau suderinti atitinkamas sankcijas, kad būtų pasiekti bendri tikslai ir kad trečiosios valstybės nepriimtų sankcijų, kurių taikymo sritis ar turinys skiriasi nuo ES sankcijų taikymo srities ar turinio, reikėtų nuosekliai nuolat ir glaudžiai bendradarbiauti su bendraminčiais partneriais;
40. PALANKIAI VERTINA veiksmus, kurių Komisija ir valstybės narės jau ėmėsi vienodo ES sankcijų įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo srityje. REMIA vykdomą darbą siekiant nustatyti praktikas, kuriomis siekiama apeiti ES sankcijas ir susilpninti jų poveikį, ir su tomis praktikomis kovoti, įskaitant, tam tikrais atvejais, apėjimo riziką, kuri galėtų kilti dėl tam tikrų kriptoturto sandorių. PABRĖŽIA, kad svarbu nuolat dėti pastangas siekiant užtikrinti griežtą ir vienodą visų priimtų sankcijų vykdymą;

41. PRIMENA, kad ES nepritaria eksteritoriniam trečiųjų valstybių sankcijų taikymui, kai tai neatitinka tarptautinės teisės, ir PABRĖŽIA, kad, jei tokios priemonės taikomos, jos kelia pavojų bendrosios rinkos ir ES finansinių sistemų vientisumui, mažina ES užsienio politikos veiksmingumą ir riboja teisėtą prekybą bei investicijas ir, galiausiai, daro poveikį ES ir valstybių narių gebėjimui vykdyti politiką be kišimosi iš išorės;
42. PAŽYMI, kad pastaraisiais metais tam tikros trečiosios valstybės dažniau taikė sankcijas ar kitas reguliavimo priemones, darančias poveikį ES veiklos vykdytojų, priklausančių ES ir jos valstybių narių jurisdikcijai, veiklai;
43. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad būtina vykdyti griežtesnę ir veiksmingą apsaugos politiką, nukreiptą prieš neteisėtą eksteritorinį trečiųjų valstybių sankcijų taikymą ES veiklos vykdytojams, kartu įgyvendinant tinkamas priemones, ir kad ši politika bus naudinga ES atvirumui, tvirtumui ir atsparumui. PABRĖŽIA, jog būtina užtikrinti, kad ES veiklos vykdytojai dėl tokios apsaugos politikos nepatirtų neproporcingos ekonominės žalos;
44. PRIMENA, kad vienas iš pagrindinių šios politikos ramsčių yra ES blokavimo statusas⁷, kuris yra vieningas ES atsakas į eksteritorinį trečiųjų valstybių priemonių taikymą ES veiklos vykdytojams;

⁷ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2271/96.

45. PAŽYMI, kad po Komisijos komunikato Europos Parlamentas, Taryba ir Europos Komisija 2021 m. gruodžio 16 d. bendroje deklaracijoje⁸ susitarė veikti, kad atgrasytų nuo neteisėto trečiųjų valstybių eksteritorinio sankcijų taikymo ir, sugriežtinę Blokavimo statutą, nuo šių sankcijų geriau apsaugotų ES veiklos vykdytojus;
46. RAGINA Komisiją imtis tolesnių veiksmų, susijusių su gruodžio 16 d. bendra deklaracija, ir kuo greičiau pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl sugriežtinto Blokavimo statuto, atsižvelgiant į tai, kad skubiai reikia geriau apsaugoti ES veiklos vykdytojus;
47. PABRĖŽIA, kad sugriežtintu Blokavimo statutu turėtų būti sudarytos sąlygos ES veiklos vykdytojams lengviau naudotis jame nustatytais apsaugos priemonėmis, sušvelnintas jiems nustatytų prieštaringų pareigų poveikis (kai vienu metu susiduriama su trečiųjų valstybių eksteritorinėmis sankcijomis ir reikia vadovautis Europos teise), supaprastintos procedūros ir numatytos tinkamos priemonės, skirtos atgrasyti nuo neteisėto eksteritorinių sankcijų taikymo;
48. PAŽYMI, kad 2021 m. gruodžio 8 d. Komisija pateikė ir pasiūlymą dėl priemonės, skirtos atgrasyti ES nepriklausančias šalis nuo praktikos naudoti prievartos priemones nederamo kišimosi į ES ar jos valstybių narių politinius pasirinkimus tikslais arba atsverti tokios praktikos poveikį⁹;

⁸ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021C1221\(01\)&from=lt](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021C1221(01)&from=lt)

⁹ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2021/december/tradoc_159958.pdf

49. PABRĖŽIA, kad ši kovos su prievarta priemonė ir sugriežtintas Blokavimo statusas turėtų likti atskiriomis, tačiau viena kitą papildančiomis priemonėmis, nes jais siekiama skirtingų, bet vienas kitą papildančių tikslų.

Bendradarbiavimas su partneriais:

50. PABRĖŽIA, kad tikslas ir strategija užtikrinti didesnę ES finansų sistemos savarankiškumą yra nukreipti ne prieš trečiąsias valstybes, o link bendradarbiavimo su jomis, siekiant sukurti atvirą ir stabilią tarptautinę ekonomikos ekosistemą, laikantis ES vertybių. Visa tai sudaro sąlygas ES išlikti atvira rinka, didina stabilumą ir nuspėjamumą ekonominės veiklos vykdytojams Europos Sąjungoje ir pasaulyje ir skatina pasaulinį monetarinį stabilumą diversifikuojant pasaulinės atsargų valiutos modelį esminių pasaulinės ekonominės ir geopolitinės tvarkos pokyčių kontekste;
51. AKCENTUOJA poreikį ir ES pasirengimą aptarti šiuos klausimus ir šiais klausimais bendradarbiauti su šalimis partnerėmis ir atitinkamose daugiašalėse struktūrose.